

Gemensam anvisning angående registerkontroll

Motala kommun

Beslutsinstans: Kommunchefens ledningsgrupp
Datum: 2015-02-08
Reviderande instans: Kommunchefens ledningsgrupp
Datum: 2021-09-01
Gäller från: 2021-10-01

Diarienummer: 21/KS 0073
Paragraf:
Diarienummer: 21/KS 0073
Paragraf:

Gemensam anvisning angående registerkontroll

Inledning

Syftet med en kommungemensam anvisning för registerkontroll är att säkerställa barn och ungas skydd mot sexuella och andra grova brott. Reglerna bygger på en jämkning av två viktiga skyddsintressen – skyddandet av barn mot övergrepp och skyddet av den personliga integriteten.

Lagstiftningen innebär att arbetsgivaren är skyldig att begära utdrag ur belastningsregistret från den som *erbjuds* anställning inom vissa verksamheter. En närmare beskrivning inom vilka verksamheter dessa krav finns framgår nedan.

Lagstiftningen innebär inte något förbud mot att låta någon som har visat upp ett registerutdrag med anteckning om brott anställas, anlitas eller tas emot i verksamheten. Däremot bör den som beslutar om detta vara mycket försiktig och noggrann med övrig kontroll innan ett sådant beslut tas. Registerkontrollen bör ses som ett komplement till ett i övrigt noggrant och omsorgsfullt rekryteringsförfarande där bl. a. genomgång av meritförteckning, anställningsintervjuer och ingående referenstagning är viktiga moment.

Registerutdragen begränsas till uppgifter om sexualbrott och barnpornografibrott samt vissa andra brott som innefattar allvarliga kränkningar av andra människor såsom mord, dråp, grov misshandel, grovt rån och människorov. För personal inom HVB omfattar kontrollen även diskrimineringsbrott, narkotikabrott och brottslig beröring av alkohol eller andra preparat.

Gemensam anvisning angående registerkontroll

Ansvarsfrågor

Ansvar för att registerutdrag begärs in ligger på den som tilldelats ansvaret för rekryteringen eller mottagning för verksamhetsförlagd utbildning eller arbetspraktik. Arbetet får inte påbörjas innan registerutdrag visats upp för ansvarig.

Observera att det måste vara rätt utdrag som begärs in i förhållande till vilken verksamhet det gäller.

Vad händer om lagarna angående registerkontroll inte följs?

- Beslut om att anställa eller ta emot någon i verksamheten som inte visat upp registerutdrag kan upphävas om beslutet överklagas enligt 10 kap. kommunallagen.
- Skolinspektionen har möjlighet att inom ramen för sin tillsyn kritisera huvudmannen om lagstiftningen om registerkontroll inte följs.

Registerutdrag

En anställning får inte ingås innan utdrag ur belastningsregistret visats upp, gäller alla former av anställningar.

Det finns flera olika typer av registerutdrag beroende på i vilken verksamhet arbete ska utföras. De som gäller i Motala kommuns verksamheter är följande fyra:

1. Arbete inom skola eller förskola
2. Arbete på HVB-hem (familjehem)
3. Arbete med barn med funktionsnedsättning (LSS-verksamhet)
4. Arbete med barn i annan verksamhet än skola och barnomsorg

Blanketterna finns på www.polisen.se

Den arbetssökande inhämtar själv registerutdrag

Registerutdrag ska begäras från belastningsregistret av den som erbjuds en anställning. Det registerutdrag som visas upp för arbetsgivaren får vara högst ett år gammalt vid anställningstillfället, förutom för HVB-hem då det inte får vara äldre än sex månader. Registerutdraget ska uppvisas i original och den arbetssökande ska inte lämna in utdraget.

Utdraget från belastningsregistret behöver inte visas upp oöppnat, personen ska ha möjlighet att kunna använda samma utdrag vid flera olika tillfällen. Utdraget är vattenstämplat och på det viset kan utdragets giltighet kontrolleras, det är även sidnumrerat på följande vis 1(2).

Anteckning om att utdraget har uppvisats sker enligt gällande rutin.

Kategorier som omfattas av registerkontrollen

Inom bildningsförvaltningen:

Av Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn 1 §, framgår att arbetsgivaren har rätt att begära uppvisande av registerutdrag från den som erbjuds anställning där arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn. Med barn avses personer under 18 år (cirkulär 14:20 s.2).

Av Skollagen 2 kap. 31-33 §§ framgår att arbetsgivaren är skyldig att begära registerutdrag från den som erbjuds anställning inom:

- Förskola
- Fritidshem
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Annan pedagogisk verksamhet: Pedagogisk verksamhet som erbjuds istället för förskola eller fritidshem
 - Öppen förskola

- Öppen fritidsverksamhet
- Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds eller motsvarande verksamhet på entreprenad.
- Anställda inom annan verksamhet som har arbete förlagt inom ovan nämna verksamheter (se Skollagen 2 kap. 31 § st.2).

Med anställning jämställs uppdragstagare eller anställda hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten, till exempel städning, skolskjuts och taxi. Generellt finns inte någon personalkategori inom nämnda verksamheter som aldrig kommer i kontakt med barn och ungdomar. Det innebär att även exempelvis skolmåltidspersonal och vaktmästare från andra förvaltningar än den som ansvarar för kommunens verksamhet vad gäller förskola, skola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, omfattas av lagstiftningen.

Lagstiftning gäller även för lärarstudenter och vissa vuxenstuderande i påbyggnadsutbildningar till barnskötare eller likande inom kommunal vuxenutbildning som tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats.

Motala kommun har tagit ett beslut om att arbetsgivaren ska begära att registerutdrag uppvisas av den som erbjuds anställning inom:

- Biblioteket*
- Kulturskolan*
- Allmänskulturens guider och pedagoger
- Fritidsgårdar/ungdomsverksamhet

*) Observera att för anställda inom kulturskolan och biblioteket som har arbete förlagt inom grundskolan eller förskolan gäller riktlinjerna enligt lag.

Beslutet gäller även för personalkategorier som arbetar eller praktiserar i de nämnda verksamheterna till exempel studenter och vissa vuxenstuderande eller liknande inom kommunal vuxenutbildning som tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats.

Inom socialförvaltningen:

Enligt Lag (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boende som tar emot barn ska utdrag ur belastningsregistret uppvisas innan anställning påbörjas för anställning på hem för vård eller boende eller stödboende enligt 6 kap, socialtjänstlagen (2001:453). Samma gäller även medarbetare som utför insatser åt funktionshindrade barn enligt lag (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder.

Registerutdraget omfattar delvis olika typer av brott vid anställningar som rör barn och ungdom inom LSS respektive för HVB. De brott som omfattas av kontrollen är vissa brott mot liv och hälsa, människorov, sexualbrott, grovt rån samt barnpornografibrott.

För personal inom HVB omfattar kontrollen även diskrimineringsbrott, narkotikabrott och brottslig beröring av alkohol eller andra preparat. Inför anställning, praktik m.m. vid HVB-hem omfattar kontrollen även misstankeregistret.

De som omfattas av registerkontrollen är:

- Den som erbjuds en anställning oavsett anställningsform eller varaktighet (tillsvidare eller tidsbegränsad).
- Den som erbjuds en praktiktjänstgöring (utbildningspraktik, arbetspraktik eller motsvarande).
- Den som utan att vara anställd inom den berörda verksamheten erbjuds ett uppdrag (inte av helt tillfällig natur) inom sådan verksamhet som omfattas av registerkontroll enligt denna rutin.
- Arbetstagare som får nya arbetsuppgifter genom ny inplacering till sådan verksamhet som omfattas av registerkontroll enligt denna rutin.

Undantag från lagstadgad registerkontroll:

Anställning av en förälder som utför insatser åt sitt barn omfattas **inte** av den lagstadgade kontrollskyldigheten.

Inom Tekniska serviceförvaltningen:

Personal som kommer i kontakt med någon av ovanstående verksamheter omfattas också av lagstiftningen angående registerkontroll. Vilket innebär som ovan nämnt att exempelvis skolmåltidspersonal och vaktmästare inom förskola, skola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, omfattas av lagstiftningen och ska vid anställning uppvisa registerutdrag.

Enligt Motala kommuns beslut ska arbetsgivaren begära att registerutdrag uppvisas av den som erbjuds anställning inom kommunens idrott- och fritidsanläggningar (sim- och sporthallar, isstadion, friluftsbad samt elljusspår).

Anställda i företag som genom eventuella avtal med kommunen sköter exempelvis städning, reparationer eller skolskjuts inom förskola, skola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ska uppvisa registerutdrag. Det krävs i upphandling och kontrolleras av beställare.